

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljanja:

vse leto . . . 15 K

$\frac{2}{3}$ . . . 10 "

$\frac{1}{2}$ . . . 5 "

Za Nemčijo K 16'60. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamežne številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Voziš red železnic, parnikov in poštnih zvez“. Na naročila brez dopolnene naravnine se ne oziramo.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Karlovič v Gorici,

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

SOČA

• Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lazič.

Kmečko zavarovanje in S. L. S.

(Konec.)

Na Češkem je 64 rodbin, katere imajo eno pet tisoč cele dežele v svoji osebni lasti. Kaj ta kratek stavek pomeni v socialnem obziru, nam bode jasno, ako ponislimo, da znaša površje Češkega 51.967 kv. km, od katerih odpade na osebne last onih 64 družin skupaj 10.393 kv. km. Površje cele Kranjske znaša 9.965 kv. km, ter živi na njem nad pol milijona ljudij. Postavta onih 64 veleposestnikov na Češkem presegajo za 42 kv. km površje cele Kranjske in gotovo ne pretiravamo trdeč, da bi na tem ozemlju pri pošteni razdelitvi zemljiške posesti živelj lahko onih 64 veleposestniških družin ter vsaj 80 tisoč kmetiških rodbin s približno 400 tisoč dušami; v resnicici pa živi na tej petinki Češkega samo 64 mogotov s svojimi rodbinami in svojimi uslužbencami, katerih ne bode, ako še takoj visoko računamo, z njimi rodbinami vred več nego 60 tisoč, ostalih 340 tisoč mora pa tej peščici velikašev na ljubo po svetu s trebuhom za kruhom. Posledica je ta, da se ti reyeži vsujejo v industrijalna mesta, kjer inemože že itak ogromno število nezaposlenih, kjer prezebajo, stradajo, moralno in fizično propadajo, iščijo dela in tlačijo mezde industrijskega delavstva na minimum, t. j. na ono neznatno meno, ki omogočuje delavcu, da si ohrani samo golo animalsko živiljenje in sposobnost za delo, ki mu pa ne daje ni najmanjšega deleža na plodovih svojega dela, kateri se stekajo v polni meri v čep kapitalistov. Rastoče število nezaposlenih ter neusmiljeno konkurenco na »delavnem trgu« z vsemi slabimi posledicami pripisujejo naši narodni gospodarji navadno slabki »konjunkturi«, »nadprodukcijski« v posameznih strokah industrije itd., pa po krivici! To nezaposlenost in vso iz nje izvirajočo moralno in materialno mizerijo je zakrivila koncentracija zemljiške po-

sesti v rokah peščice ljudi. Samo na Češkem je, kakor smo videli, 64 bogatašem na ljubo, 68 tisoč rodbinskih očetov s svojimi rodbinami v številu 340 tisoč duš vred brez dela in zasluga in je ta ogromna množica vsled tega prisiljena lakote umirači, krasti ali pa delati za vso ceno, katero se kapitalistom zljubi ponuditi jim za njih delo. In koncentracija zemljiške posesti če dalje bolj raste ne samo na Češkem ampak po celih Avstriji in drugod po Evropi in v Ameriki, zato tudi število nezaposlenih, stradajočih, lačnih in nagnih ljudij od dne do dne tako strahovito narašča, da se vsak z grozo vpraša, kam to vede? In modri officijozni narodni govorji govore o »konjunkturi« in »nadprodukcijski« v dobi, ko je toliko ljudij brez zadostne hrane, brez tople oblike, in celo brez strehe! Ti učenjaki so ali slepi, ali so pa tako neumni ali tako pokvarjeni, da nočajo videti resnice in če jo vidijo, da jo taje in ljudstvo z lažmi slepe. Pa to ne bo držalo. Ljudstvo bo začelo tudi samo misliti ter bode spoznalo, da je koncentracija zemljiške posesti v rokah peščice ljudij glavni izvir vse bede, ki ga tare. Dajte mu zemlje, da jo bode obdelovali, pustite mu plodove njegovega dela in število nezaposlenih se bo naenkrat zmanjšalo, presta bo konkurenca na delavnam trgu ter z njim tlak na mezde in industrijskega delavstva prenehaj, konjunktura bo spet visoka, zasluzki veliki in obresti v podjetjih investiranega kapitala bodo poskočile. Najhitreje bi s tem doseglj, ako bi se ta ogromna posestva, ki leže zdarnes večinoma neobdelana, ali neprimerno obdelana ali pa služijo velikašem kot lovišča, porazdelila med one, ki imajo sicer moč, voljo in sposobnost za delo, nimajo pa, kje to moč, voljo in sposobnost udejstviti, ker nimajo zemlje, ki je za vsako človeško delo neobhodno potrebna. To se bo zdelo gospodi preračunalno, a eno bode kot začetniki našega kmeta morda vendar predlagali: »aj se uvide na zemljiško posest progresiven davek v toliki meri, da bode nadaljnja koncentracija zemljiške po-

onemogočena in da bodo oni veleposestniki, kateri so, kakor onih 64 veleposestnikov na Češkem, na tisoče in tisoče kmetskih družin pripravili območnost zaslukov, plačevati zato vsaj toliko zemljiškega davka, da se bode iz tega davka na veleposestva plačevala zavarovalnina za vse te razdelene in osiromašene kmete, njih v dvoje in sirote. To je minimum, kar se sme v interu socialne pravice zahtevati. Poslanci kmečke zveze in S. L. S. na stavijo predlog na tako reformo vladnega načrta s starostnim zavarovanju za kmete — in preverjeni najbodo, da bode vse slovensko ljudstvo in vsi v resnici demokratični poslanci v zboru za njimi. *

Temu članku nimamo pristaviti nič drugega, nego nasvet, naj se S. L. S. kot najmočnejša in zato najgovornejša stranka slovenskega kmečkega naroda briga za taka vprašanja, ne pa za maroško in tripoliško afero, za kanone, vojne ladje, itd., za katere so njihovi poslanci vedno glasovali in s tem višali davke narodom. Taka vprašanja so za nas važnejša, nego pa descendencna teorija in kulturni boj!

K.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Opozorjam na zabavni večer, ki ga priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda drevi v hotelu »pri zlatem jelenu«.

Na izletu vdeležencev I. zadružnega tečaja vršečega se v Gorici, se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda in sicer v zadružni kleti gospodarskega društva v Dobravljah na Vipavskem ob navdušenih govorih 14'42 K, na vespavskem vlaku pa 1'42 K, skupaj 15'84 K. Denar se je odpadal družbi v Ljubljano.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala lepe, originalne, nove razglednice spomladanske. Gasparjeva slika sv. Ju-

čaji so to! Ničesar ne potrebujejo, le do pravičnosti jim je ... do resnice! ... Niso komariji ...

Ljubovi se je razvnemala, ko je hvalila priljubljene ljudi; njen obraz se je pokril z rudočico in njene oči so zrle v očeta s takšnim čustvom, kakor bi ga prosila, naj ji veruje, ker ga ne more prepričati.

»Eh ti!« ji je segel starec v besedo in vzdihnil. »Načitala si se! Otrivala si se! Povej mi: kdo so? Ne da si povedati! Ježov n. pr. ... kaj je on? Jagnje božje! Le do resnice da jim je?! Kolika skromnost od njih! In če je resnica najdražja stvar? ... Ako jo morda vsakido molčišče? Veruj mi, človek ne more biti nesobičen ... za tujo stvar se ne bode boril ... a če se bori, mu je bedak ime in njegov trud ne bode nikomur koristil! Treba bi bilo, da bi človek znal nastopiti zase ... za svojo kri in last ... tedaj bo prišel do česa! Ta-ko je! To je res! Skoro že štirideset let že čitam eden in isti časopis in dobrot vidim... glej tukaj pred teboj je moj obraz, a pred menoj, na samovarju, je tudi moj obraz, le, da je drugačen ... Vsi ti časopisi nadejajo rečem samovarsko krinko, pravega lica pa ne vidijo ... In ti jim veruješ ... A jaz vem, da je moj obraz v samovarju pokvarjen ... Prave resnice ni mogoče povedati nikomur: človek ima zato pretanko grlo ... in tudi ne pozna je nikdo, rave resnice!«

»Očka!« je žalostno vzkljiknila Ljubovi. »A vendor se branijo v knjigah in časopisih obči interesi vseh ljudi.«

»in v katerem časopisu je pisano o tem, da ti je dolgčas v živiljenju in da je za-te že davno čas, da se omožiš? Tvoji interesi se torej ne branijo! Ah ti! Tudi moji interesi se ne zastopajo! ... Kdo ve, kaj jaz hočem? Kdo, razven mene, razume splohi moje interese?«

Uredništvo
se nahaja v Gospodski ulici št. 7
v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravnistvo

se nahaja v Gospodski ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročino in oglasi je plačati
loco Gorica.

Oglas in poslanec se računijo
po Peti-vrstah, če tiskano 1-krat
16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odgovorjamo
vsako odgovornost.

raja je bila te dni postavljena na ogled v izložbenem oknu Schwentnerjeve knjigotržnice v Ljubljani. Po tej so narejene razglednice ene vrste v. Jurja nam predstavlja mladenič, ki sedi na težkem konju v deželu, sijape na vse strani bogato cveće in napoveduje nastopajočo pomlad. Prav lepa ideja izražena na pomenljivi slikici. Pomlad v naravi pa je podoba pomladu v človeškem živiljenju, mladosti, in pomladu v živiljenju narodov. Druga vrsta razglednic predstavlja procesijo otrok, ki korakajo za zaščito sv. Jurija proti njezovemu svetišču proseč: Sv. Jurij, ne daj umreti ne nam, ne prihodnjim! To so učenci zavodov družbe sv. Cirila in Metoda, to so otroci, ki ljubijo očetov dom in besedo materiala. Kupujte te razglednice.

Primorski Slovenci za CMD. — S ponosom povdajamo, da je v malokateri deželi tako živo zanimanje za našo prepotrebno šolsko družbo za CM, kakor na Primorskem. Ljudstvo je pač politično zrelo ter vidi velike kriisti, ki jih ima primorsko Slovenstvo od družbe. V največje zadoščenje pa je glavni družbi, da deluje in žrtvuje za družbo tudi kmečko prebivalstvo, a to vključ neugodni lanski letini. Marsikje tvorijo članstvo podružnic večinoma kmečki prebivalci. Kolika razlika med temi trpni in med kmečkimi magnati na Gorenjskem!

Na Primorskem, posebno na Goriškem, se neprestano ustanavljajo nove CM podružnice. Zadnje čase so prirasle Podgora, Krmin in Štanjel. Potem ste se prijavili Bilje in Kostanjevica, Opatjeselo z okol. (Po prizadetvju g. nadučit. V. Gregoriča). Posebno zadnji, siromašni kraji morajo obuditi povsod občudovanje. Brez posebne agitacije, poglavito na poziv v »Edinosti«, so se začeli člani prijavljati.

Tudi domači fantje, ki služijo v C. in kr. mornarici v Puli, so se razveselili na rodne zavednosti in pozdravljajo svojih rojakov ter poslali novi podr. krasno darilo. Knalu bodo sledile nove podr. za Sodržnje-Rubije, St. Peter in najbrž tudi Renče. Velika zasluga za obrambno orga-

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»On ...«

»Takšna miš! Že tedaj se je video, da postane iz njega nepridiprav ... Že tedaj je bil vsem na poti ... Prebrisani deček ... Da sem se takrat pobrigal zani, morda bi bila kaj postalo iz njega ...«

Neprijazno se je nasmehnila Ljubovi, ozrla se v očeta in vprašala izzivno:

»Ali tisti, ki piše v časopise, ni človek?«

Starec dolgo ni odgovoril hčeri, zamišljeno bobnaje s prsti po mizi in ogleduje svoj obraz, ki se je zrcalil v svetlozalkani medi samovara. Potem je dvignil glavo, zanimal z očmi in dejal prepričevalno in z vmeno:

»To niso ljudje, ampak tvori! Rusom se je zmešala in pokvarila kri in od slabe krvi so prišli k nam vsi ti slovstveniki-novinarji, luti farizeji ... Vsepovsodi so se izpustili in vedno več se jih izpušča ... Odkod da je pokvarjena kri? Od prepočasnega gibanja ... Odkod so n. pr. komarji? Od mlake ... V stoječi vodi se zaploditi vsakovrstna nesnaga ... In v neurejenem živiljenju je ravno tako ...«

»Vi ne govorite prav, očka!« je mehko dejala Ljubovi.

»Kako, da ne?«

»Pisatelji so najnesebičnejši ljudje ... Plemeniti zna-

»Ne, očka, jo vse ni tako, ni tako! Ne iznam vam izraziti, a čutim, da ni tako!« je govorila Ljubovi skorobupno.

»In vendor je tako!« je dejal starec trdno. »Rusija se je zmešala in ničesar čilega ni več v nji: vse omahuje! Vsi živé narobe, vse gre po strani; nobenega soglasja ni več v živiljenju ... Vsi tulijo, z različnimi glasovi. A česa je komu t. eba, tega nikdo ne ve. Megla je na vsem ... vse diši po megli. Zato je tudi kri ljudem zaduhnila, odtod so i njihovi tvori ... Ljudem je dana velika svoboda v mislejiju, a delati jim ni idovoljeno. Od tega človek ne živi, marveč gniže in smrdi ...«

»A kaj je treba delati?« je vprašala Ljubovi, naslovna se s komolcem ob mizo in sklanja se k očetu.

»Vse!« je z vnenjem kriknil starec. »Delaj vse! ... Vsak naj storji, kar največ more. A zato je treba dati ljudem voljo ... polno svobodo! Če je že prišel takšen čas, da vsak fantič misli, da more vse in da je ustvarjen k polnemu razpolaganju z živiljenjem, naj dobi, nepridiprav, prostost! Le živi, para preklicana! No, le živi! A-a! Tedaj bi sledila takšna komedija: čutivši, da mu je uzda sneta, bi se zaletel človek nad svoja ušesa in zletel kakor peresce semterja ... Misil bi, da je čudovorec in začel se bode napihovati ...«

Starec je napravil presledek in z zlobnim nasmehom, ponizavši glas, je nadaljeval:

(Dalje prih.)

Moll-ov Seidlitz-prašek

je na želodou trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražbenimi čistili, kroglicami in grenačami.

Cena orig. škatljek K 2 -

Pozarjanje se zdravljko sledi.

Mollova Franc. žganje in tol

za ribanje života. — Bolčine pljujajoče in okrepujoče atarosnac sredstvo proti trganju in prehladjanju vseh vrst.

Odg. stekljenica K 2 -

Na prodaj po vsem lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.

Založna v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofolotti.

MOLL'S
Firma und Salz

DOPISI.

Iz kriminskega okraja.

Iz Biljane. — V torek dne 19. t. m. se je vršila na Dobrovem volitev župana in podžupanov. Izvoljen je bil županom prejšnji župan g. Josip Šmiligoj z Dobrovege. Podžupani: gg. Anton Jakončič iz Gorice, Alojzij Mavrič iz Fojane in Ignac Sirk iz Biljane. Vsi so bili izvoljeni enoglasno. Po volitvi se je vršil banket v gostilni Pušnarjevi, katerega so se poleg starešinstva udeležili tudi g. okrajni komesar dr. Strasser in gg. častniki biljanske garnizije. Načrtoval se je 4 K 3 v za Sokola na Dobrovem in ravno toliko za C. M. podružnico. Priči znesek se je izročil društvu a drugi se je vrgel v C. M. nabiralnik. Želimo novemu starešinstvu vse najbolje, obenem tudi pričakujemo vse najbolje v prospahi občine!

Politika kola in noža.

Na shodu S. L. S. v Gorici 29. februarja t. l. je govoril dr. Krek.

med drugim tako-le:

»Dovolite, da vam še nekaj povem. Vsaka politička in javna organizacija se drži samo na en način trajno.

Ako si ohrani bojnega duha in ga vedno kaže. Tudi stranke se ne drže s tem, da veliko dosežejo; tudi vi ostanete le, če ohranite bojevitost proti liberalcem in drugim sovražnikom.

V tem tiči vir edinstvi. Brezpogojen bo proti vsem, kar je proti blagru ljudstva! Zato drugega ne želim, kakor da se nasrečete bojnega duha in da iz ljubezni do svojega ljudstva in do stranke greste v boj!«

Ta posvečenec je govoril v nedeljo v Cetu na shodu Kmečke zveze.

Tam je rekel med drugim:

»Liberalci so konjederci. Vsak naš pristaš mora nasprotnike za nasprotnike smatrati. Lah ne sedi z Arabcem pri kavi pri zni mizi. Liberalne papirje proč! Samo brezmejno zaničevanje zaslužijo nječovi govorji in lisi. Pravi član Kmečke zveze naj zvečer, ko gre spati, vpraša vest, ali je čez dan dovolj zaničeval liberalizem. Liberalce končajte politično. Proč, liberalce iz javnosti, ven z njimi iz javnih zastopov, še za birci ni sposobni in je prečastno mesto za liberalca. On, stvarnik, nam bo dal zmago, rešitev in srečo našemu narodu, naši domovini. Liberalcem smo reki: Hrbet je vaš, bič pa naš! Liberalnega učiteljstva in uradništva ne maramo.«

Nadškolovo glasilo.

v Gorici »Novi Čas« prinaša v včerajšnji številki članec »Naš sovražnik«, kjer piše med drugimi:

»Da, liberalec je sovražnik slovenskega ljudstva in njegove lodočnosti. Zato pa tudi boj brez usmířenja proti njemu. Nikdar zveze ž nujm, nikdar bratena, nikdar

kompromisa ž nujm! Kdor drugače dela, ta ne dela samo protikatoliško in neznačajno, ta dela tudi protinarodno. To je naš nauk, naše prepričanje, ki ga nam nihče ne more odvzeti. Boj torej proti liberalcem, proti liberalnemu učiteljstvu, proti liberalnemu časopisu, kajti mi vidimo v njih svoje verske in svoje narodne nasprotne. Njih vpliv moramo razbiti na Krasu, v vsaki vasi, povsod v deželi! Naj si oni zapomnijo besede, ki jih je govoril dr. Krek 17. oktobra 1909, tedaj, ko se je vpelo tisočerih zastopnikov slovenskega in murskega ljudstva vstanavljala Vseslovenska Ljudska Stranka v Ljubljani. »Vsem nasprotnikom naj bo današnji dan opomin k pameti in delu, ker slovenska zemlja ima še veliko grobov za naše sovražnike.«

To je politika kola in nožal. »Liberalce« treba brezmejno zaničevati, hrabet in rabe liberalci in klerikalci bič, da bodo bili po hrbitih »liberalcev!« Dr. Krek, katoliški duhovnik, uči klerikalce obovo »liberalcev.« Zaničevanje dan na dan, kazanje na hrbet in bič, to je nauk, ki pravi: ubij »liberalca!«

Padle so že žrtve farške gonje, padle so na Kranjskem, Štajerskem in Goriskem! Dalje tako! Naj padajo, naj klerikalci ubijajo naprednjake — tako učijo nauki semeniškega profesorja. Zutraj bere mašo, živega Boga zavžije, čez dan pa uči: zaničujte »liberalce«, konjederce liberalne pobijte! Bič imate, »liberalci« pa hrbet. — Kam bo vedlo to?!

In nauk nadškofovega glasila? Nikačne zveze, nikakega bratenga, nikakega kompromisa, proč z liberalci! Ali je to Kristusov nauk o ljubezni do bližnjega?

Kristus je učil, ko ga je vprašal neki učenik postave, katera zapoved je v postavi največa —: Ljubi Gospoda Boga svojega iz vsega srca svojega in iz vse duše svoje in iz vse pačnosti svoje. To je prva in največa zapoved. Druga pa je tej podobna: Ljubi bližnjega svojega kakor samega sebe!

Kdor pa ne uči te ljubezni, tisti tudi ne more ljubiti Gospoda Boga iz vse duše svoje. Saj se postavlja v čisto nasprotje z naukom Sinovim, ker ne uči ljubezni do bližnjega, marveč kljče na pobočju svojega bližnjega: Zaničevanje, hrbet, bič, grobovi so pripravljeni!

Lepi nauki so to, tako učijo možje iz edino zveličevalne svete katoliške cerkve. Pa prav, pa naj učijo tako! Za poboje bodo oni odgovorni.

To strašno divjanje klerikalcev pa kaže le znova in znova na potrebo dobre organizacije z napredne strani. S te strani krepek pritisk, pa že preide počasi razbojniško razpoloženje raznim Krekom po slovenski domovini!

Za vsakega! **Za vsakega!**
Moško perilo:
Srajce bele fine »Gentleman« ---
barvane moderne »San Remo«
Touristen »Rigi« ---
kakor tudi lepe kravate, vratački, manšete, sp. hlače, nogovice in žepne rute v veliki izberi in po nizkih cenah prodaja.
Tvrdka: HEDŽET & KORITNIK
GORICHE
Vogal Corso Gius Verdi 5. in Via Scuola 3.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhišo«. — Ant Turk je posjal iz Šepulj tri vreče krempirja in 50 kg ječmena, katere so darovali Ivo Kocjan (eno vrečo), Jožef vd. Čufuta (eno vrečo), Ant Turk (eno vrečo) in Černe in Turk skupaj 50 kg ječmena. Ant Kljun, nadzornik »Prve Češke«, 3. K (članarin za l. 1912). Na račun mesečnine je prislo 4720 K.

Gostovanje članov slovenskega željnega gledališča iz Ljubljane prične na včerinočno nedeljo t. l. 7. aprila.

Apelujemo na naše občinstvo, da bo pridno zahajalo k predstavam, ki bodo nudile umetniški užitek. Ob nedeljski

predstavah bo sodelovala tudi vojaška godba.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (Podružnica Olasberje Matice v Ljubljani) priredi v soboto, dne 30. marca 1912, zvezcer v Trgovskem domu koncert.

Spored: F. Mendelssohn-Bartholdy: Ouverture k »Fingalshöhle«, orkester, A. Bruckner: Ave Maria, mešan zbor, P. H. Sattner: Jeftejeva prsega, mešan zbor, soli in orkester, R. Strauss: Fragment iz »Rožnega kavalirja«, orkester, J. Prochazka: Ljubezen, mešan zbor, E. H. Grieg: Nova zemlja, moški zbor, bariton solo in orkester.

Pred c. kr. Izpraševalno komisijo za občne ljudske in meščanske šole v Gorici se prično prihodnji usposobljenosti izpiti v pondeljek dne 6. maja t. l., ob 10.00h zjutraj. — Prošnje za pripustitev leta začetom je predložiti v takem roku, da bodo v rokah komisije vsaj do včetega dne 24. aprila t. l.

Za župana v Kobarišu je izvoljen g. Fran Miklavčič, posestnik in trgovec. Novi župan je odločen napreden mož, spoštan in upoštevan, ki bo delal v vsestransko korist kobariškega trga. Podžupani so: Anton Uršič, And. Juretič, Ferd. Volarič, Fran Volarič, ti iz Kobariša; Andrej Kramčič iz Svinega in Jos. Stres iz Sužida. Tako ima ponosni naš Kobariš vrlo novo županstvo, ki se zaveda svoje naloge za vseobči prospeh tega uglednega trga.

Občni zbor »Slovenskega brainega in podpornega društva v Gorici« se bo vršil v nedeljo ob 10. uri predp. v društvenih prostorih v ulici sv. Ivana Št. 7. Dnevni red po pravilih.

Za sl. cestne odbore. — Dež. odbor je izdelal nove tiskovine, ki jih bodo moralni rabiti vsi cestni odbori radi enotnega vpisovanja. Naša tiskarna je založila določene tiskovine in prične razpošiljati iste prve dni prihodnjega tedna.

Občinske volitve v Ajdovščini. — Včeraj je volil tretji razred. Naprednjaki so dobili 146 glasov, klerikalci od 21—26. Danes sta volila drugi in prvi razred. Tu ni bilo klerikalcev miti blizu. — Dobivali so in vabili in se izvajali, veliko truda je bilo treba za — 20 volilcev! Obupani župni upravitelj Rejec je vložil danes na nadškofa prošnjo, naj ga za božjo voljo premesti iz »tega ajdovškega kamuna!«

Izredni občni zbor »Slovenske Čitalnice« v Gorici bo dne 31. III. 1912 ob 10. uri predp. v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Sprememba pravil, 2. Volitev blažnjnika. NB! Ker je treba k 1. točki 1/3 članov, se na to posebej opozarja. Odibor.

Najlepši dan njegovega življenja. — Dan pred splavljenjem drugega avstrijskega dreadnoughta je pisala dunajska »Neue freie Presse«, glasilo nemškega, Slovanom sovražnega kapitalističnega sveta, da bo ta dan najlepši dan življenja admiralja Montecuccoli, ki se je najbolj trudil, da morajo avstrijski narodi metati milijone v zrelo militarističnemu molahu za ladijske zgradbe, za katere je država dobitila dovoljenje od raznih takozvanih »ljudskih« poslancev, med njimi tudi od naših klerikalcev in njihovega vodje, nekronanega vojvode kranjske dežele. Montecuccoli pa se je prigodila ta dan nesreča, da je pri splavljenju ladje padel v morje in si tam nekajko ohladil ta svoj »najlepši« — pa tudi menda najbolj moker dan.

Tako imamo že dva dreadnoughta, kajih vsak je stal nad 60 milijonov krov, slovenske univerze pa še nimamo in tudi nobene čisto slovenske, meščanske, kmetijske trgovske šole in velikanico ljudskošolsko mizerijo. Klerikalci, ki so z velikanco nagnici in ostudnim klečplazenjem hiteli v delegacijah votirati 500 milijonov ljudskov za puške in topove, pišejo dan na dan proti učiteljstvu, šoli in profesorjem. Oni nočejo šol, ker vedo, da kdor se je kaj učil, neha biti klerikalci, če ni — sebičen koristolovec in nezračajnež, kakor jih je velika večina v klerikalnem taboru. Montecuccoli se je ohladil v valovju. Klerikalci bo treba ohladiti z izobraževalnim in gospodarskim delom in z glasovnico v roki.

Ne zatrjav ubogih udov in slike. Iz Bat nam poročajo, da je bila 16. m. staršinstvena sejta. Prašali so župana, kako je s premoženjem vdove Amel Bilek iz Bileža. Župan je počasi odgovoril da je kupil on premoženje vdove Biležne krove, ker ni bilo g. Fabjana tje. V prejšnji seji se je bilo namreč sklenilo, da pojedna župan in podžupan kupit tisto premoženje za občino. Ker je pa g. Fabjan obolen, je pustil županu, naj sam vse ukrene. Staršini so bili razburjeni in odšli, ne da bi rešili to točko. — Premoženje je vredno nad 11000 K, ostalo mu je pa 5274 K; portabil je priliko zase. Brigadiški klerikalci za lepe nauke: Ne zatrjav ubogih sirot in udov. Skandal! Ali taki slike klerikalci.

Škofov zavodi v ulici Dreissi. — Dobili smo iz delavskih krogov daljši dopis, iz katerega posnetno sledi zanimivosti: Glavni nadzornik čez vse delo je pater Werner, česar desna roka je pa nek Josip Hunčovšky, delovodja, ki je z nje ustašeno doslednostjo začel preganjati slovenske delavce. Preprosta slovenska delavska duša si daje duška v omenjenem dopisu ter značilno opisuje celo delovanje in nahanje tega »Jozefa«, kakor ga nazivajo delavci. Nočeno navajati tu zanimivih dogodbic, pribijemo samo to, da zahteva ta ošabni »Jozef« od delavca znanje nemškega in laškega jezika, kakor da bi znala loptu in kramplj samo ta dva jezika in ne bi razumela tudi slovenske govorce. Tako se izraža dopisnik sam. To pa dela je za to, da odpravi kratko malo slovenske delavce iz službe. Lepe stvari se gode. Dopisnik končuje svoj dopis z zaključkom: »Ali knezonadško spis, da ne vidijo in ne ve, kaj in kako se godi z njegovimi rojaki pod slavno nemško pesto delovodje »Jozefa«, kateri daja nemalo potu potohu pater Werner.«

O priliki se zoper zglasim.

Delavč.

Poslanec Fon piše svojim »volivcem«. — Lepo pismo je napisal v obliki Gregorčičevih listih svojim »volivcem« poslanec Fon. Prav »po katolišku« jih farba glede državnih podpor za lajsanje bude. On je priden in dober, ali ti preklemanni uradniki na glavarstvu ne delajo tako, kakor hoče on. In mogoče je tudi kavkarija prepočasna. Za počet je Fonu in za skoč t. iz kože, kajti drugodri so dane podpore, Foni volivci pa ne dobijo še nič. In kaj je še povedal Fon? Pravi, da na Ajdovščini, v Gregorinovem volilnem okraju, utegnejo dobiti kmalu podporo, na Fonovih kriščanskih tleh pa še nič! No, glejte in čujte! Kaj pa, ako bi bili volilci tudi drugje volili napredne poslance? Potem bi bili najbrže že dobili izdatne podpore, tako vidijo pa le Fonove in Gregorčičeve fige!

Slovenski rudokop v Nemčiji, naš rojak, nam piše glede na štrajk v nemških premogokopih, da jih je štrajkalo do 18. t. m. 230.000. Gospodarji in uradniki so priganjali na vse načine delavce na delo. Pošljali so dopisnice, da kdor do 16. t. m. ne pride na delo, bo vsak izbrisani. To nič ni pomagalo. Rudarji so vrnili dopisnice. »Betriebsführeri« so poslali potem pisne odpovedi, priporočene, ali pismoneže so jih nesli nazaj. Prislo je tudi do spopadov med štrajkujočimi in onimi, ki delajo. Policajev, orožnikov in vojakov je vse polno, to vse plačajo posestniki rokov, ali to ne stane nič, ali ubogemu rudarju zvišati plačo za par fenigov, to pa stanec preveč! Hrana in vse je draga. Od zasluga morajo vedeni več plačevati. Od meseca julija 1911. do marca 1912. je plačal dopisnik 46 mark. Hrano in stanovanje mora plačati samski delavec mesečno 64—65 mark. — Klerikalna zatega je delala škandal, namesto mi zahtevamo 15 od sto od 1 marke večji zasluzek, akc zasluži namesto 5 mark 75 fenigov, ako zasluzi 6 mark, dobli 6 mark 90 fenigov itd. Klerikalci niso hoteli štrajkati vključi soci. demokratom in poljskemu društvu; zato pa so odstopili zapeljani delavci od klerikalnega »Gewerks-Vereina« v celih množicah in so štrajkali. — Oni, ki bi hoteli priti sem, naj ostanejo rajši doma sedaj v času štrajka!

Vzemite

ako imate nahod, hričavost, zasilenje ali težko reso, Fellerjev fluid z znamko »E

Gregorčič in Žid. — Dr. Gregorčič je tudi migal za všeč volitve v Št. Ferjanu. Že je valjalo nekega Žida v Gorici, ki je posetnik v Št. Ferjanski občini, naj gre voza kriščansko stanko. Ali duhovnik dr. Gregorčič se je zdel Židu tako malo kriščanski mož, da ga je lepo odslovil in niti volit Gregorčičevih hlapčkov.

»Edinstvo« brez glave. — Neki politični sražnik v Gorici je reprezentiral »Edinstvo« ter se zagnal tudi v »Sočo« z nezravnino in lažnivo trditvijo, da je »Soča« pred letom dne napadla na nekavalirski način neko celo družino. Prijeli smo ga za ušesa in zaovilili je, da se je najbrže »zjnotil«. Sedaj pa gobežda po »Ed.« in se dela, kakor da bi kaj dokazoval. Iz prejšnjih letnikov »Soče« je pobral neke stare reči in jih postal »Edinstvo«, ki je bila tako malo previdna, da je probila neumen odgovor svojega »dopisnika«. Z nekimi starimi rečmi izza prejšnjih let naj bo dokazano, da je »Soča« napadla pred letom dne nakavalirsko jedno celo družino! Kje so s pametjo ti ljudje cokli »Ed.«? Povemo »Ed.«, ta je napravila velik pogrešek s priobčitvijo lažnikev klobase; hujše je to v kakem slučaju kot takrat, ko je bilo v »Soči« priobčeno. Časi se spreminjajo in ljudje tudi. — Celo neki zagrizen Nemec, ki je zadjal Slovencem že neizmerno gorja, se je smilil. Če nima pameti dopisnik, bi je imeli pa lahko v uredništvu »Ed.« toliko, da bi bili to reč pametno uredili in podučili podnaka potrebnega dopisnika, ne pa da priobčijo tak-le izrodek goriškega fantička, katerega smo potisnili v zagato. Take vrste dopisnikov naj se »Ed.« odrese; v boode pa ne bomo več tako cibirni nasproti raznim političkim čotračajnarjem iz Gorice v »Ed.«, kakor smo bili navačno do slej.

Spomin na bitko pri Novari je obhajal danes tukajšnji pešpolk št. 47. Na Travniku je bila maša; altar je bil npravljen sredji vrat cerkve na Travniku. Mašo je bral apostol. vikar Bjelik. Navzoč nadškof, generali, čefirji, predstojniki uradov itd., cel Travnik poln vojaštva.

Klerikalci in vinski davek. — Na shodu S. L. S. v Gorici je razlagal Fon, da se je vrlim ljudskim poslancem njegove vrste posrečilo prepričati vlado, da bi vinski davek, »katerega« je namenjala uvesti, vinogradnika uničil — in nevarnost je bila odpravljena. — Poslušalec-vinogradnik se je moral oddahniti in reči: Slava Bogu in Fonu, ki je odpravil vinski davek. To je bilo 29. februarja. Ali čujte, par dni na to, 6. marca, so že poročali z Dunaja vrli slovenski poslanci seveda, kako je vrli dr. Šusteršič v finančnem odseku svaril vlado, naj nikar ne poskrua uvesti vinski davek. Slišali smo še tudi, da hrvatsko-slovenski klub se bo vrlo boril proti vinskemu davku. — Eto: po Fonovi besedah ne bo davka, vsaka nevarnost je odpravljena, čez par dni pa je zoper nevarnost tu in Fon se kaže v luči velikega farbarja v slavni S. L. S. Ta jih ima za — eseles; in zna jih imeti.

Za ljudske šole ni denarja. — V zadnjem seji dež. šolskega sveta je bilo odpravljeno peto mesto učitelja na mestani ljudski šoli v Komnu; odpravljene se utemeljuje tudi s slabim stanjem okrajnega šolskega zaloge. — Ob jednem se je odbrila prošnja iz Ivanigrada pri Komnu za lastno ljudsko šolo, češ, da ni utemeljena v zakonu. — Ljudstvo hoče šol, ali težkoč in ovir proti šoli je vse polno na vseh koncih in krajin.

Menažerija v »Prim. Listu«. — Nekaj časa razstavlja »Prim. List« v svojem podlistku menažerijo. Spominčka je plesal tamle kenguru in navadne opice, s... so pridelali na pogled tudi šimpanza, gozdnega moža ... Da bo menažerija v katoliškem listu popolna, manjka pred vsem zverina v podobi pavlanskega menila Mačola, tega nevarnega morilca v meniški obliki. Menda to posvečeno zver razstavi »Prim. List« prihodnjie.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu. — Sedež: kavarna Minerva, via Acquedotto. — Odbor tržaškega kolesarskega društva »Balkan« je videč nagli razvoj in napredek društva, in v prvi vrsti koristi in interes svojih članov, posnel metodo inozemskih Touring klubov, in sklenil v sinisu sklepa občnega zborna 11. februarja 1912, zavarovati svoje člane zoper kolesarske nezgode. To zavarovanje se deli v dva razreda, in sicer: I. razred s pravico K 2000 za slučaj smrti; K 6000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 2 dnevne

podporo za delno nesposobnost od 5 dneva naprej do 200 dñi. II. razred s pravico K 1000 za slučaj smrti, K 3000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 1 dnevno za delno nesposobnost od 5 dneva naprej do 200 dñi. Letna članarina znaša skupna z zavarovalnino K 10 za prvi in K 6 za drugi razred. Vsa pojasmila dajejo se bodisi ustreno vsaki dan od 8.—9. zvečer in ob nedeljah od 12.—1. pop. v dr. sedežu, ali pa pisno. Kolesarji, kateri imajo veselje do kolesarskega športa in ob enem da se zavarujejo — dobro došli.

Predsedništvo Tržaškega kolesarskega društva »Balkan«, Leopold Peigan I. r., predsednik.

Vojška godba v Gorici bo svirala v ponedeljek 25. t. m. v mestnem vrtu od 12.—1. pop. Vspored: Blou »Pod praprom zmage«, koračnica; Lehár: valjček po motivih romantične operete »Ciganska ljubezen«; Weber: ouvertura k operi »Čarostrelec«; Goldmark: velika fantazija iz opere »Dom ob ognjišču«; Fall: potpouri iz operete: »Dolarška princezinja«.

Padel je po stopnicah 27 letni delavec E. Križaj. Pobil se je jako »zvarno«; teži v bohnišnici.

Visok obisk. — Na mednarodni jubilejni razstavi umetnega kuhanja, katera se vrši sedaj na Dunaju, je tudi tvrdka Maggi s svojimi izdelki zastopana. Pri otvoritvi je počastila Maggijev oddelek s svojim obiskom Njena c. i. k. visokost, gospa nadvjevodinja Marija Jožefa. Visoka gospa si je dala prikazati, kako se goveja juha pripravljajo iz Maggijevih kock, pokusila je juho in se izrazila izredno počivalno o njej. Potem si je dala Njena c. i. k. visokost še nadaljnje Maggijeve izdelke raztomljeti: Maggijeve gotove juhe in Maggijevo zabelo za juhe in končno je svoje ime blagovnila vpisati v zlato knjigo tvrdke Maggi.

Pri nakupovanju blaga se vsak človek ozira predvsem na kakovost — ali bi se moral predvsem ozirati. Ker je Kolinska kavna primese priznana najboljša kavna primese, zasluži predvsem vpoštevanje. S Kolinsko kavno primeso se napravi najboljša kava, ki ima izboren okus, prijeten vonj in lepo barvo. Gospodinja, ki hoče imeti dobro kavo, kupuje samo Kolinsko kavno primese.

Palmas in palmetas se imenujejo nove smodke, ki pridejo v promet; stale bodo 16. oz. 12 v.

Listnica: V G.: Prihodnjic.

Za kratek čas.

Priprava za spoved.

Z dežele.

Ljudskošolski učenec piše na papir svoje grehe, katerih se obtoži pri velikonočni spovedi.

Mati: Kaj pišeš?

Deček: Grehe.

Mati: Le pazi, da katerega ne spustiš; vse moraš povedati pri spovedi.

Deček: Pa če katerega pozabim?

Mati: Boš imel velik greh in k obhajilu ne smeš.

Deček: gleda na papir, kjer je zapisal, da je jeman materi sladkor, cvebe, špeh itd. — kar vsklikne: Mama, da kaj ne pozabim, porečem, da sem ti »kradel« — jesvinci.

MOJA STARŠA

Izkusnja je in ostane, da je najboljše sredstvo za odpravo poletnih izpahljajev, za doseg, za ohranitev nežne in mehke kože ter bele polti lilliju mlečnato mlito. Znamka koljček tvrdke Bergman & Co., Tetschen a/E. Komad stane 80 vin. in se dobiva v vseh lekarnah, mirodinlicah, parfumerijah in podobnih trgovinah. Bergmanova lilljina krema »Manera« slovi radi tega, ker se dobi po uporabi iste jako nežne in bele roke. I tuba stane 70 vin. Dobiva se povsod.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Trgovsko-obrtno društvo v Gorici je imelo dne 16. t. m. zaključni večer trgovskih tečajev. Pri tem sestanku so se zbrali gojenki in gojenke, ki so omenjene tečaje obiskovali, pridružili so se pa tudi drugi trgovci in obrtniki, ki so s tem pokazali svoje simpatije tako do društva, kakor tudi do načaja, umetno, da je bil zastopan tudi polnoštevilno odbor. — Društveni

predsednik g. Medved je pozdravil zbrane s prijaznim razgovorom, pri kateri prilik je omneni važnost trgovskih tečajev in priporabil tudi željo, da bi se dosegla v ugodnem času prepotrebna trgovska šola. V imenu obiskovalcev tečaja zahvalil se je g. učiteljem, kakor tudi vodstvu »Solskega doma« za prepustitev šolskih prostorov, ter časnikijem za prijazna poročila. Predaval je na tem večeru g. Preširov o pomenu ter o praktični uporabi knjigovodstva in drugih predmetov, ki so se pri omenjenih tečajih podučevali.

Prihodnji sestanek društva bude v kratkom.

C. kr. žrebčarska postaja v Vrtojbi. — Opozorjam konjerece, da se nahaja od 1. marca dalje c. kr. žrebčarska postaja v Del. Vrtojbi pri Gorici.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Bombe iz zrakoplovov.

Italijanski zrakoplovi so križarili nad turškim taboriščem pri Suani Ben Adenu in vrgli nanj okolo 30 bomb, ki so se uspešno razletele. Arabci so se takoj razpisl, ko so opazili zrakoplove. Iz Bengazija poročajo, da je vrgel zrakoplovec Roberti bomba v taborišče. Ko je bil v višini 700 metrov, so ustreli proti njemu šrapnele, a mu niso napravili nikake škode.

Razne vesti.

Okoli Mergeba se ponavljajo ponočni napadi. — Neča italijanska ladja je bombardirala obrežje severno od Perima. — Izšel je nov dekret za nov kredit 20 milijonov k 140 milijonom v vojne svrhe v Tripolitaniji.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je končala v seji 21. t. m. prvo čitanje brambnih predlog. Govoril je zastopnik kranjskih Kočevarov, nemški agrarec in bivši kavalerijski častnik grof Barbo. — Ogreval se je za predlogo, češ, da se s tem armada povzdigne in povspne na višek moderne armade.

Priznal se je nadalje za iskrenega prijatelja trozvezje in hvalil »nibelunško zvestobo« Nemčije, ki je 1. 1908 obvarovala monarhijo. V ponižnem tonu pa je izrazil grof obžalovanje, da ni bilo takrat povsem ločljivo statiče Italije. Ponavljal je staro pismo o »toplém prijateljstvu«, ki vlada med zaveznicami.

Za njim je govoril češki agrarec Stanek, ki je pred vsem odločno protestiral proti privilegiranemu stališču nemščine v vojaško-kazenskem pravdnem redu. Z fine ironijo je zavrnil govornik zastopnika Kočevarov, ki je opeval »nibelunško zvestobo« Nemčev. Vprašal pa je, če je ostala hvališčnost in zvestoba nasproti Rusiji, ki je za Avstrijo več žrtvovala nego Nemčiji.

Nato je bila zaključena debata o prvem brambru brambnih predlog in so se načelo vršile volitve glavnih pro in contra govornikov. Naučni minister Hussarek je na koncu seje izjavil, da vlada nikakor ne more priporočiti »lex Kelisko« cesarju v sankcijo.

Najbolj zdrava kavina pijača je že 20 let

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Reoničen nadomešek kavice

Kathreinerjeva prima mleko v klibu.

Čeck je včeraj trdil, da ima nov drewnough »Tegetthoff« v konstrukciji napako, da ne bo mogel manevrirati ter bo mogel vršiti le stacionarno službo in ni poraben za bolno ladjod!

Razne vesti.

Obsojen aristokratski duhovnik, Iz Londona se poroča, da je bil radi homoseksualnosti obsojen pred sodnijo v Leedu na deset let težke ječe katoliški duhovnik knez Ferdinand Louis de Braganza, ki je stari stric pregnanga portugalskega kralja Manuela.

Stavka na Angleškem. — Angleška zbornica je sprejela predlogo o uvedbi minimalne mrežde rudarjev. Rudarji so zadovoljni in v ponedeljek morda prične redno delo. — Po nekaterih krajih na Češkem stavki se precej rudarjev.

Trinajstje vojakov, posebno dragonce, je v Avstriji še vedno na dnevnem redu. Pred par dnevi je v Slovenski Biestrizi prišlo do odpora moštva proti grdem ravnemu in vzdignilo se je trideset fantov in hajdi k brigadirju v Maribor pričetevat se. Ali vojak mora močati! Tam so jih lepo razrožili in jih poslali v spremstvu nazaj domov, kjer se bodo morali strogo pokriniti za ta svoj nepremišljeni korak.

Dalje na 4. strani.

Rogaški

Tempel

vrelec. Dosečna ravnina pijača z obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmeno snovi.

Styria

Zelo koncentriran medicinalen vrelec, prizorečljiv pri kroničnem ledčodlom kataru, zapriju, Brightovih ledčah, vratnih oteklinah, jetnih trdini, zlatih, emovzmoženih kobilnah, katarah dihalnih organov.

Donati

Zdravilen vrelec, načinjen vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem brevesnem kataru, obstipaciji, žolčnih kamencih, tlačilih, trganju, sladkovni bolenj.

Najmočnejši prirodni vrelec magnezio-glauberske soli.

Zaloga: A. Seppenhofer - Gorica

Julio Meinl uvoz kave

Nova podružnica

v Gorici

Corso Giuseppe Verdi 30

Otvorilo se je gostilo pri kolesarju

v Gorici, Via Duomo št. 2.

Na razpolago so vedno dobra jedila in pijača.

Izurjenega knjigovodja

prva moč,

sprejme tudi večje tovorniško podjetje. Zahteva se popolno izobraževanje v vseh strokih knjigovodstva, matematiki in vedenosti. Plaga po dogovoru.

Prednost imajo oni, ki so bili v knjižarski tovorništvu.

Naslov povr. naše upraviteljstvo.

Bogat dar za Hervéja. — Znani francoski antimilitarist Hervé je dobil bogat dar. Neki poročnik vohote, ki so ga Hervéjevi spisi takoj prevzeli, da je izstopil iz oficirskega stanu, mu je dal pol milijona v dar.

Električni kuhalni aparati v železniških vlakih. — Amerikanska Burlington železnica, ki vozi iz Čikaga proti severozahodu, je v svojih luksusnih vlakih uvedla električne kuhalne aparate, da si more potujoče občinstvo pripraviti jed. Vsak železniški voz je opremljen z električnim aparatom, z električno ponivo, z aparatom za kuhanje jajec, s kotličem za čaj in posodo za gretje vode. Na zahtevo potnikov pripravlja železniško osobje pred očmi potnikov jedi. Ta naprava je zlasti za bolnike velikega pomena, kakor tudi za dolge vožnje, ki so v Ameriki vsled velikih oddaljenosti znatne.

Ubegli kaplan. — Kaplan Michael Golob v Novi cerkvi pri Celju je oklofutal in osuval na neki plesni veselici godca Kranca, ker ni godel, kot so zaželeti častiti gospod. Kaplan je zdaj v preiskavi zaradi hudočestva javnega nasilstva in prestopka lahke telesne poškodbe. Golobu pa ne diši sodni ričet, jo je pa pobrisal neznan kam. Pravijo, da je šel defat pokoro v neki samostan, kjer so priborališča za take enake tiče.

Odobravale atentat na italijanskega kralja. — V Zadru so prijeli dve Italijanki, ki sta javno odobravali atentat na italijanskega kralja ter občašovali, da ni uspel. Ena se imenuje Angela Lodra iz Mirana, druga Ada Cozzi iz Florence.

Franciškan obsojen na 2 meseca ječe. — V Šibeniku je bil obsojen pater Pavao Miličić, župnik v Krapnju, na 2 meseca težke ječe, ki se ne da spremeniti v globo, ker je prigovarjal in dal pomoč nekemu K. Šumeri, da se je predstavil pri volilni komisiji pri zadnjih volitvah v Dalmaciji za nekega drugega volilca, ki je že umrl. Šumera je obsojen na 15 dni zapora.

Drobne vesti. — Milijonarka Krason v Newjorku se je obesila, ker je bila obdolžena vtihotapljenja juvelov. — V rudniku v Oklahomi v Ameriki je bila velika eksplozija; 85 delavcev je zasuti. — 30 letna žena potnika Deitner na Dunaju se je vrgla iz drugega nadstropja s svojima 2 otrokoma na cestni hak; pobrali so mrtve. — V Toplicah na Češkem so prijeli 15 letnega dečka Fliggerja, ki je izsilil v družbi s 4 drugimi od mr. ogleh oseb dečar in sicer z nevarnimi grožnjami. — Paparel je parni mlini kardinala Skrbenskega blizu Pribrama. 3 dečki so bili nevarno ranjeni, eden umrit, ko se je podrl pri mlinu zid. — V raznih krajih na Ogrskem je zginilo več po 15—18 letnih deklet; odvajajo jih »trgovci z dekleti« v razne tolerančne hiše. — Vojaški avtomobil je povozil pri Trebinju v Dalmaciji dva kmeta, ki sta na poškodbah umrli. — V Tokiu je bil velik požar in sicer v predmestju Joshivara; 700 hiš in mnogo trgovin je zgorelo. — V

rudniku v Mac Kurtinu je vsled eksplozije poginilo 105 rudarjev. — Na okrajni sodniji v Spitalu na Koroškem so udri neznanati tativi ter odnesli 1200 K denarja. — Neki Bianka Drapal v Olomcu je udana žganjepečitju; dnē 20. t. m. je prišla domov zvezcer pisanja ter ubila svojega moža, ko je spal. — Na 10 let ječe je obsojen v Belegradu Matija Vučetić, ki je bil obtožen ogleduščva v prid Avstriji. —

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v in. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v in. Najpripravnje inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Goriči, katerih na desetih (na celotnem mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Skoda ni majhna.

Meblovana soba s prostim vhodom se odda s prvim aprilom na Kornu št. 11, I. nad. Vprašati je istočas.

Absolventinja tr. tečaja na mestnem lečaju v Ljubljani, zmožna slovenščine, italijščine in nemščine v pisavi in govoru, želi primerno službe. — Ponudbe pod 5 na upravo lista.

Slovenska šivilija se priporoča cenjenim damem in gospicam. Izdeluje obleke in kostume po najnovejši modi Josipina Bregantie, ulica Caserma št. 5, III. nad.

JAKOB ŠULIGOJ, urar v Gorici, Gospodska ulica štev. 25 priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Zarad rodbinskih razmer se opusti sodovičarsko obrt.

Na prodaj so stroji in več tisoč šifonovih steklenic in drugo.

— Vprašanja na upravnostvo lista. —

3 hiše na prodaj

1 na Šempeterski cesti št. 51, obstoječa iz 3 nadstropij; druga hiša v ulici Dogana št. 18, v isti se nahaja krčma in tretja v ulici Rassauer št. 3.

Natančneje se izvē v našem upravnostvu.

V najem se odda

event. tudi proda

hišo v Bohinjski Bistrici

v koji se nahaja mesnica in trgovina z mešanim blagom.

Hiša leži tik poslopja kamor se nastoji v kratkem vojaki. — Natančneje pojasnila daje lastnik Ivan Rabič, Bohinjska Bistrica št. 48.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

v velikanskem

števila v Gorico, Stolno ul. št. 2-4.

Million ljudi je odpravilo

Kaselj

hričavost, katar, zasliženost, krčni in oslovski kašelj s

Kaiserjevimi

prsnimi karamelami

z znakom 3 jelke.

6050 notarsko potrjenih priznanj od raznih zdravnikov in privatnikov, kateri jamčijo za dober uspon.

Bouboni so tako lahko zaščitni in okusni.

Zavojški so po 20 ali 40 vin., doze po 60 vin. Dobiva se v lekarni pri G. Cristofoletti, c. kr. dvorni dobitoviti, L. Glubich, C. B. Pontoni, Ringger Kurnet A. de Gironcoli, v mirodilnicah A. Mazzoli, v lekarni Jurij Hus v Viču, L. Kurschner v Ajelu in Makzower v Ajdovščini.

„Tribuna“, „Splinda“ najlažja duokolesa amerikanskega tipa so došla v

Simon Praprotnik

stavbeni in pohištveni miza v Ljubljani, Jenkova ulica štev. 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih omar za led v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine z delikatesami, mlekarne itd. po najnižjih cenah. Tudi ima v zalogi veliko okroglih vrtnih miz za gostilne in restavracije.

Točna postrežba.

Na zahtevo ceniki zastonj in poštnine prosto na razpolago.

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALSAM

Samo pravi z zeleno redovnico kot varstveno zaamko. Proti vsakemu ponarejanju, posnemanju in zopetni prodaji drugih balzamov pod dvomljivo znamko, se sodniško postopa in strogo kaznuje. Nedvomljivo zdravstvenega učinka pri vseh obolelostih sočasnih organov, kašlu, brhnjanu, hripcavosti, bolečinah v prsih, na pljučih — posebno pri influenci, obolelosti na želodecu, vnetju jeter in ledic, slabih prebavij, zaprijetju, zobobolu in obolenosti v ustih, trganju po vratih, pri opeklkah, izpuščajo itd. je edino imenovan balzam 1/2 ali 6/1 vol. posebna steklenica K 56

Lekarnarja A. THIERRY-JA

samo pravo CENTIFOLINO MAZILO zanesljivo gotovega učinka tudi pri starih ravnah pri operkljah, oteklosti, ponesrečenju in vnetju gnocijval, odstrani trupala vse tuje tvarine in prepreči večkrat nepotrebne operacije. Zdravilno tudi pri zastarilih ravnah itd. z skatiji 3-6.

ZALOGA: Lekarna pri Angelju varhu A. Thierry-ja Pregrada pri Rogatcu.

Dobi se po lekarnah. — Na debelo po med. mirodilnicah.

Lekarna Cristofolotti v Gorici na Travniku.

Trskiró (štokfízovo) jetno olje. Posebno sredstvo proti prazsim boleznim in splčaim telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rmena barve po K 140, bele barve po K 2. Trskino železno jetno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so neravnosi in nežne narave.

Trskino jetno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, hlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krona 40 vinarjev.

OPOMBA: Olje, katerega naravnost direktno iz Norvegije, preide se vedno v mojem kem. laboratorijs. predno se napolnijo steklenice. Zato zamorenjam samicami, da odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva piščica iz kina in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Podružnica

Ljubljanske kreditne banke

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vloge na knjižice obrestujejo po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

— Delniška glavnica K 8.000.000. — Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Vlak so ustavili neznanji lopovi na črti Mobile-Ohio, kakor poročajo iz Misissipi, pobrali denar iz blagajne okoli 60.000 dolarjev ter pobegnili.

Atentator d'Alba se hoče umoriti. Poskusil je opetovano satnomor, zateatal se je z glavo v zid, ali namen se mu ni posrečil, ker ga skrbno čuvajo. Sedaj so ga utaknili v posebno celico pod stalno nadzorstvo.

Tatina v vlaku. — V ekspresnem vlaku Pariz-Amsterdam je bilo ukradeneno nekemu zlatariju zlatnine v vrednosti 150.000 frankov.

Židovske klobase. — V Benelu so vši Židje pokoncu. Nekatere mesnice so prodajale Židom meso; te so se poslužile pri izdelovanju klobas prešičjega mesa, katerega Židje ne smejo jesti, namesto da bi bili rabili ritualno meso. Židje tožijo pri zadete mesarie ter hočejo objaviti tudi njihova imena.

Demonstracija slepcov. — V Bukareštu so demonstrirali slepc iz zavoda, katerega je ustanovila rumunska kraljica Carmen Sylva, ker so dobivali jako slabo hrano. Ko jim je bilo predloženo kosilo, se ga niso dotaknili, marveč so vprizorili demonstracijo. Vsled tega je šla kraljica v azil in zagotovilo se je slepcem, da se bo lepše ravnalo z njimi. — Za dobrodelnost se rada skriva krutost in neusmiljenost!

Predpust v Hamburgu. — V Hamburgu je predpust, vesel predpust, skačejo in plešejo, da je veselje. Predpust v Hamburgu traje do velikega četrtnika. Od tega četrtnika do Velike noči, torej tri dni je Hamburg v žalosti in spokornosti. Do velike srede bodo še plesali, potem žalovati in v mīru prebili dneve do Velike noči.

Antimilitarizem na Francoskem. — Pri zadnjem vojaškem naboru na Francoskem se je pokazalo, da manjka nabornikov 50.000. — Pred kratkim je bil v Parizu pogreb nekega obsojenca, ki je umrl v Afriki. K pogrebu ga je spremljajo 120.000 revolucionarjev, ki so vsklikali ogorčeni proti armadi, proti mornarici, proti vojni itd. — Vemo, da prebivalstvo na Francoskem ne raste; zato umevno, da trpi vsled takih okoliščin armada, da je vlada v skrbih, kaj bo v prihodnosti. Pomagati si hoče s črnimi četami. Kolonije naj dajo Francoski potrebne vojake. Vojaki izvedenci so podali ugodna poročila in ustanovi se za sedaj rezervna brigada 5000 mož, ki se jih nabere iz francoskih kolonij v Afriki; 7 novih črnih bataljonov bo v Alžiru, ostali pa v Maroku.

Po nedolžnem obsojen na smrt. — Posestnik Eisler v Zamboru v Galiciji je bil obsojen pred leti na smrt, češ, da je umoril svojega sina. Dosmrtna kazen je bila spremenjena v 20 letno ječo. Sedaj pa je izpovedala Eislerjeva ljubica, da je otroka ubil neki njen star ljubček. Eislerja so izpustili iz kazničnice.

Samomori vojakov. — Dne 12. t. m. so vložili socialni demokratie v državnem zboru dve interpelaciji radi samomorov vojakov. Prva se tiče samomora vojaka Josipa Irmlerja od 15. ces. polka v Opatiji. Samomor Irmlerja je povzročil nenavadno trdno postopanje majorja Ludovika pl. Kremlinga. Ta kaznuje vojake zaradi najnežnatnejših malenkosti.

Druga interpelacija je radi samomora lovca Ivana Hüttenbrainerja v Beljaku: Ta slučaj dokazuje, kako barbarisko in

skrajno površno se vrši pri vojaških zdravniških preiskava, bodisi za telesne ali duševne bolezni. Hüttenbrainer ni bil nikdar povsem normalen, ampak po staroslavni vojaški navadi so tudi njega smatrali za simulanta tako dolgo, dokler ni tragičen dogodek odpril oči tistim, ki talko vneto skrbe za moštvo. Dne 29. februara se je ustrelil četovodja Viktor Maier; priredili so mu lep pogreb z venci. In lep pogreb je opazoval tudi Hüttenbrainer. Pa se mu je zdilo v duši hrepnenje, da bi tudi on imel nekoč tako lep pogreb. Ali kako? In v njegovih nezdravilih možganih se je kmalu rodila iboma misel, da bi si s samomorom priskrbel lep pogreb z vojaško godbo in trakov. In ta misel mu je talko prevzela dušo, da je šel in izvršil satnomor. Ali bolni vojak ni dosegel tistega, zaradi česar je izvršil samomor; modri militaristični gospodje so se zbalili, da bi se še več vojakov ne postreljili zaradi koprnenja po lepih pogrebih. Zategadelj so ukazali na tihom izkopati na pokopališču jamo in v večerni tisini so skrivorna zagrebiti vanjo Hüttenbrainerjevo truplo.

Nekega nemškega špijona so arretirali na Angleškem. Ogledoval si je trdnjave ekoli Goldhill in jih fotografiral. Ko so ga prijeli, je raztrgal neke svoje papirje.

Književnost.

Sherlock Holmes. Detektivske povesti. I. del. Doživljaji. Te povesti izhajajo v snopičih po 40 v. Sedaj smo dobili 3 snopiče. Popolno bo približno v 30 snopičih. Izdajata Kleimayer & Bamberg v Ljubljani. Prevod je dober.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 80 vin. Ako je oglas obveznejši se računa za vsako besedo 3 vin. **Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne nastavijo. Skoda ni majhna.

Učenca za gostilničarsko obrt z ljudsko-šolsko izobrazbo in lepega vedenja, sprejme hotel „Jelen“ v Gorici.

Slovenska šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicam. Izdeluje obleke in kostume po najnovnejši modi Jozipina Breganič, ulica Caserma št. 5, III. nad.

Mihail Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča poroča sl. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in snažnost se jamči.

JAKOB ŠULIGOJ, urar v Gorici, Gospodska ulica št. 25 priporoča svojo bogato zaledo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Udruževana pekarija in sladježarna

Karol Draščík

v Gorici na Korci v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinnejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odklivanje velikonočne pince itd.

Prodaja različna flia vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljudbla solidno postrežbo po tako zmernih cenah.

Odgovor*)

gospodu F. Novaku, brivcu

Tu.

Podpisani izjavljam, da je gosp. Novak v svojem odgovoru povедal neresničo. Jaz nisem hotel podpisati pisane pogodbe, ker niso bili navedeni dolgov. On mi je rekel, da je pozabil to napraviti, in da ni potrebno, ko imam za to priče, da je prevzel vse dolbove. Po tej izjavi sem si mislil, da imam opraviti s poštenim človekom. Sedaj mi je šele jasno zakaj govor o popiranju v Ameriko. Ako bi jo bil jaz popiral v Ameriko, bi si bil Vi osvojil brivnjec za 200 K in s tem oškodoval tvrdke. Pozneje pa bi isto lahko prodal za 800. Smešno je, da mi oponaša pestovanje otrok in sicer takih, od katerih poznam očeta in mater. Radoveden sem g. Novak čegave pa pestujete Vi? Glede tvrdke Ivančič & Kurinčič Vam povem, da je bilo blago in da je še zdaj in da niste smeli prodajati mila, ako niste bil pripravljen isto plačati.

Vašo izjavo, da se ne boste več oglašali v javnosti sprejmem za znanje — to bi pa že lahko prej napravili in ne izzivali poštenoga človeka.

Gorica, dne 20. marca 1912.

Slavko Antolič.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Continental

je najboljši pisalni stroj.

Primerjajte in prepričali se boste, da je to res.

Zastopstvo in zaloga tvrdke Wanderer Werke ake. družba v Ahenmitz Schönau

Ant. Ed. Roeper — Gorica

Magistratna ulica št. 15.

Dobi se vse stroje za pisarne in druge potrebščine.

Anton Potatzky v Corici
naslednik Jos. Terplin.

Na pret 1 Račelin.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče nizuberškega in drobačega blaga ter tkalnic, preje in sitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševaljarske.

Svetinjice. — Ročni veneti. — Mašne knjižnice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Sejmena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalec po sej mihi in trgi ter na deželi.

3 hiše na prodaj

1 na Šempeterski cesti št. 51, obstoječa 3 nadstropij; druga hiša v ulici Dogan št. 18, v isti se nahaja krčma in tretja ulici Rassauer št. 3.

Natančneje se izvē v našem upravnitvu.

Simon Praprotnik

stavbeni in pohištveni ml
v Ljubljani,
Jenkova ulica štev.

priporoča svojo veliko zalogo vsake vrstnih **omar za led** v pol, ubin velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine z delikatesami, mlekarne itd. po najnižjih cenah. Tudi ima v zalogu veliko **okroglih vrstnih ml** za stilne in restavracije.

Točna postrežba.

Na zahtevo ceniki zastonj in poštna prosto na razpolago.

Varstvena znamka: „Sidro“
Simiment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker Pain-Expeller

je povsed pripoznano kot najboljše sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin, K 1:40 in 2:— se dobri po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „Siderom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Pragi
isabethgasse štev. 5 nova.
Dnevno razpolaganja.

Batjele
Gorica
Stolna ulica 24.

Prodaja tudi na obroki.

Ceniki poštnine prosti.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električnim gonilno silo ter emajliranje dvoko's na plin. Kolesarjem v korist! Kdo hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlrat stane K 6,—, v različnih barvah K 8—.

Pri

Batjele

Gorica

Stolna ulica 24.

Prodaja tudi na obroki.

Velika izbera že rabljenih dvokoles in vsovrstnih strojev.

Ponatis „Zadobljube“
je izšel.

Broširana knjiga obsegajoča 281 str. stane K 1:80. S poštnino 20 vin. več.